

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ		
1. Датум и орган који је именовео комисију: Наставно-научно веће Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду на електронској седници одржаној од 01. 04. 2022. до 04. 04. 2022. године.		
2. Састав комисије у складу са <i>Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду</i> :		
1. Бранислав Ивановић	ванредни професор	ужа научна област Германистика, 6.02.2018. године
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Филолошки факултет Универзитета у Београду		председник
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
2. Каталин Озер	доцент	ужа научна област Германистика, 29.05.2018. године
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду		члан
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
3. Гордана Ристић	доцент	ужа научна област Германистика, 29.10.2018. године
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду		члан (ментор)
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
4.		
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
5.		
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ		
1. Име, име једног родитеља, презиме: Жолт, Атила, Папишта		
2. Датум рођења, општина, држава: 7. 10. 1991. године, Нови Сад, Србија		
3. Назив факултета, назив претходно завршеног нивоа студија и стечени стручни/академски		

назив:

Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду, Студијски програм Немачки језик и књижевност, Мастер професор немачког језика и књижевности

4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија:
2015, студијски програм: Језик и књижевност (модул: Језик)

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

**Konzeptuelle Dichotomie in metaphorischen Phraseologismen
(Појмовна дихотомија у метафоричким фразеологизмима)**

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страница, поглавља, слика, схема, графикона и сл.

Докторска дисертација кандидата Жолта Папиште обухвата 400 страница, од којих је 387 страница основног текста и 13 страница референци (171 референца). Рад садржи 42 табеле и 14 слика. Осим наведеног, дисертација обухвата (што није укључено у овај број страна) кључну документацијску информацију (са сажетком на немачком, енглеском и српском језику) и захвалницу. Дисертација одговара прописаним универзитетским стандардима докторских студија, а садржи следеће целине:

1. *Einleitung* (од 8. до 12. стране)
2. *Theoretischer Rahmen* (од 13. до 79. стране)
3. *Methodologie* (од 80. до 85. стране)
4. *Analyse* (од 86. до 345. стране)
5. *Schlussfolgerung* (од 346. до 385. стране)
6. *Diskussion* (од 386. до 387. стране)
8. *Literaturverzeichnis* (од 388. до 400. стране)

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У дисертацији кандидат анализира немачке фразеологизме који се базирају на концептима ЖИВОТ и СМРТ са циљем да се с једне стране утврди на који начин се ови појмови концептуализују, а с друге да се детаљно истражује феномен појмовне дихотомије. Појмовна дихотомија се при томе односи на целокупност концептуалних релација између два међусобно антитетична појма када се они јављају као изворни или циљни домени унутар једног метафоричког израза. Кандидат као теоријску основу аланизе узима Кевечешеву Проширену теорију појмовне метафоре која се показала као погодна за анализу различитих видова интеракције горе поменутих антонимичних концепата у процесу семантичке интерпретације фразеологизама. Те интеракције кандидат у складу са Кевечешевом теоријом анализира на више нивоа концептуализације: на нивоу сликовних схема, домена, фрејмова и менталних простора. Кандидат истовремено спаја Теорију појмовне метафоре са Теоријом појмовне интеграције (Теоријом блендинга), тиме створивши јединствен модел анализе конвенционализованих метафоричких израза.

У првом поглављу под насловом *Einleitung* (Увод) кандидат описује проблематику којом ће се дисертација бавити, дефинише појам појмовне дихотомије и наводи циљеве рада: (1) да се утврди на који начин концепти ЖИВОТ и СМРТ суделују у генерисању метафоричког значења, тј. да се утврде концептуални механизми и концептуалне структуре које су неопходне за семантичку интерпретацију метафоричких фразеологизама који се базирају на антитетичким концептима; (2) да се за сваки од анализираних фразеологизама идентификују појмовне метафоре на нивоима сликовних схема, домена и фрејмова; (3) да се утврде различити начини интеракције између поменутих концептуалних структура, преко којих се генерише појмовна дихотомија у процесу интерпретације лингвистичких метафора. У овом поглављу наведене су и научне методе које ће бити примењене, а поред тога описан је и корпус рада. Такође, кандидат у овом делу излаже и структуру докторске дисертације.

У другом поглављу, *Theoretischer Rahmen* (Теоријски део), кандидат се бави когнитивнолингвистичким појмовима релевантним за циљеве дисертације. Најпре даје детаљан преглед класичне Теорије појмовне метафоре, потом Теорије сликовних схема, а након тога се бави Теоријом појмовне интеграције (Теоријом блендинга) и на крају описује Кевечешеву Проширену теорију појмовне метафоре. Кандидат истовремено указује и на одређене недостатке ове теорије и нуди могућа решења и тиме ставља велики акценат на значај сликовних схема у метафоричкој концептуализацији, наглашава концептуалну сродност између нивоа домена и нивоа фрејмова, а ниво менталних простора се ставља у оквир појмовне интеграције. Самим тим се Проширена теорија појмовне метафоре спаја са Теоријом појмовне интеграције, што у контексту ове дисертације подразумева да се свака појмовна метафора сматра резултатом појмовне интеграције, при чему се разликују различити обрасци по којима настаје метафоричко значење.

У поглављу *Methodologie* (Методологија) кандидат детаљно описује и објашњава приступ који се примењује у остатку дисертације за анализу изабраног корпуса.

Четврто поглавље, *Analyse* (Анализа), је подељено на три целине. У првој целини се анализирају фразеологизми са лексичком компонентом *Leben* (живот), у другој фразеологизми са компонентом *Tod* (смрт), а у трећем они фразеологизми који садрже обе компоненте. Свака од ових целина је даље подељена на две потцелине. У првој се анализирају фразеологизми код којих је појмовна дихотомија изражена преко темпорално-секвенцијалне димензије датог метафоричког сценарија (код ових фразеологизама се активира само једна интеграцијска мрежа, тј. настаје само један метафорички бленд), док се у другој анализирају они фразеологизми код којих се појмовна дихотомија манифестује кроз инференцијалну активацију међусобно алтернативних сценарија (код ових фразеологизама се могу активирати две, три или чак четири интеграцијске мреже, тј. четири метафоричка бленда, који значење фразеологизама генеришу у међусобном суделовању). Сваки фразеологизам се засебно анализира, при чему кандидат посебно описује сваки ниво метафоричке концептуализације, а на крају сваке анализе се резимира принцип по којем се у датом фразеологизму генерише појмовна дихотомија.

Пето поглавље, *Schlussfolgerung* (Закључак), резимира резултате истраживања. Излагање резултата је структурирано по логици схематских хијерархија, што подразумева да се за сваки ниво концептуализације (ниво сликовних схема, ниво домена, ниво фрејмова и ниво менталних простора) појединачно износе закључци. У овом поглављу се поред тога дају табеларни прикази свих постулираних метафора у дисертацији (по нивоима концептуализације) као и њихова бројчана и процентуална заступљеност у схематским хијерархијама анализираних фразеологизама.

У поглављу *Diskussion* (Дискусија) разматра се значај добијених резултата за когнитивну лингвистику и наглашава се потреба за даљим истраживањима која би се бавила разним манифестацијама појмовне дихотомије како у језику тако и у другим доменима живота. У последњем поглављу, *Literaturverzeichnis* (Литература), наведене су коришћене библиографске јединице релевантне за обрађену тему. Такође су наведени и речници из којих је ексцерпиран корпус дисертације.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду* који је повезан са садржајем докторске дисертације. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду уредника часописа о томе.

Papišta, Ž. (2022). Two Ways to Blend: The Hidden Complexities of Simplex Networks. *Cognitive Semantics*, 8(1), 21–48. [M23]

Papišta, Ž. (2019). Dichotomous Structures: The Metaphors KNOWLEDGE IS LIGHT and IGNORANCE IS DARKNESS in English and Serbian. In: Gudurić, S. & Radić-Bojanić, B. (eds.) (2019). *Languages and Cultures in Time and Space VIII/1*. Novi Sad: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, 125–141. [M14]

Papišta, Ž. (2018). Der Tod hält reiche Ernte: Ein kognitiv-linguistischer Zugang zu deutschen und serbischen Phraseologismen mit der Komponente Tod/smrt. In: Milanović, Ž. & Paunović, Z. (eds.) (2018). *The Fourth International Interdisciplinary Conference for Young Scholars in Social Sciences and Humanities CONTEXTS: Book of Proceedings*. Novi Sad: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, 39–53. [M14]

Papišta, Ž. (2018). Život u metaforama: Kognitivnolingvistički pristup analizi nemačkih i srpskih frazeologizama s komponentom Leben/život. In: Spärioso, L.–Ivanić, I. & Petković, V. (eds.) (2018). *Interkult 2017: Selected papers from the Third International Conference Interculturalism in Education*. Volume 2. Novi Sad: Pedagogical Institute of Vojvodina; Novi Sad: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, 55–78. [M14]

<p>VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:</p> <p>У дисертацији кандидата Жолта Папиште</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дат је преглед постојеће релевантне литературе из следећих области: Теорије појмовне метафоре, Теорије сликовних схема и Теорије појмовне интеграције (Теорије блендинга); 2) дата је дефиниција појмовне дихотомије и анализирано је како се појмовна дихотомија манифестује у метафоричким фразеологизмима немачког језика; 3) анализирани су фразеологизми који се базирају на антонимичним концептима, при чему су код сваког фразеологизма утврђени и детаљно описани механизми концептуализације; 4) идентификоване су схематске хијерархије које су у основи метафоричке концептуализације анализираних фразеологизама; 5) утврђено је на који начин различите концептуалне структуре (сликовне схеме, домени, фрејмови и ментални простори) суделују у генерисању метафоричког значења када су у питању фразеологизми који се базирају на антонимичним концептима и на који начин се кроз њихово суделовање генерише појмовна дихотомија;
<p>VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА:</p> <p>Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.</p> <p>Из наведеног излагања може се закључити да је кандидат овладао релевантном литературом из области когнитивне лингвистике, те да је консултовао савремена истраживања из наведене области. Кандидат је применом знања детаљно и систематизовано испитао и описао фразеологизме немачког језика којима се исказују концепти ЖИВОТ и СМРТ. Добијени резултати истраживања приказани су у складу са методолошким стандардима приказа научних резултата, поткрепљени адекватном и релевантном литературом и ауторитетима. Стил рада је јасан и прецизан, објашњења и тумачења су јасна, прецизна и опширна, у складу са полазним теоријским основама уз осврт на релевантне радове, како теоријске, тако и емпиријске природе. На основу свега наведеног, комисија даје позитивну оцену целокупном емпиријском испитивању и методолошком приступу датом концепту рада, као и приказу и тумачењу резултата истраживања.</p>
<p>IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p> <p>Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме? Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме. 2. Да ли дисертација садржи све битне елементе? Дисертација садржи све битне елементе. 3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци? <p>Докторска дисертација кандидата Жолта Папиште представља оригиналан допринос науци о језику у следећим тачкама:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ваљано одабран и систематизован приказ досадашње литературе која се бави когнитивном лингвистиком везано за појмовне метафоре, сликовне схеме и појмовну интеграцију; 2) ваљано приказан теоријски оквир са обрађеним круцијалним појмовима за разумевање истраживања докторске дисертације; 3) дата је детаљна критика Проширене теорије појмовне метафоре заједно са предлозима за уклоњење идентификованих недостатака; 4) дат је пример практичне употребе Проширене теорије појмовне метафоре на фразеологизмима у чијој се основи може утврдити појмовна дихотомија; 5) детаљна и систематична анализа фразеологизама и јасно постулисање когнитивних механизма у позадини фразеологизама; 6) утврђено је које су сликовне схеме погодне за генерисање појмовне дихотомије у метафоричким фразеологизмима и како се њихова природа као аналогне концептуалне структуре манифестује приликом метафоричке концептуализације фразеологизама који се базирају на антонимичним појмовима као што су ЖИВОТ и СМРТ (и поједини други парови који су се појавили у анализираним фразеологизмима и који су били релевантни за семантичку интерпретацију фразеологизама);

<p>7) утврђени су и детаљно описани различити обрасци функционисања појмовне интеграције који омогућавају адекватну когнитивносемантичку обраду фразеологизама код којих се може утврдити појмовна дихотомија;</p> <p>8) утврђене су схематске хијерархије за сваки фразеологизам уз детаљну анализу тога како се у њима огледа појмовна дихотомија.</p> <p>Резултати истраживања докторске дисертације кандидата Жолта Папиште примењиви су у области:</p> <p>1) когнитивнолингвистичких проучавања фразеологизама;</p> <p>2) методике наставе страних језика (немачког као страног),</p> <p>3) лексикографске обраде фразеологизама.</p>
4. Који су недостаци дисертације и какав је њихов утицај на резултат истраживања?
Комисија констатује да у докторској дисертацији кандидата Жолта Папиште нису утврђени недостаци.
X ПРЕДЛОГ:
На основу наведеног, комисија предлаже:
<p>а) да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана;</p> <p>б) да се докторска дисертација врати кандидату на дораду (да се допуни односно измени);</p> <p>в) да се докторска дисертација одбије.</p>

Место и датум: Београд и Нови Сад, 9.04.2022. године

1. Бранислав, Ивановић, ванредни професор,

_____, председник

2. Каталин, Озер, доцент

_____, члан

3. Гордана, Ристић, доцент

_____, члан
(ментор)

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај и да исти потпише.